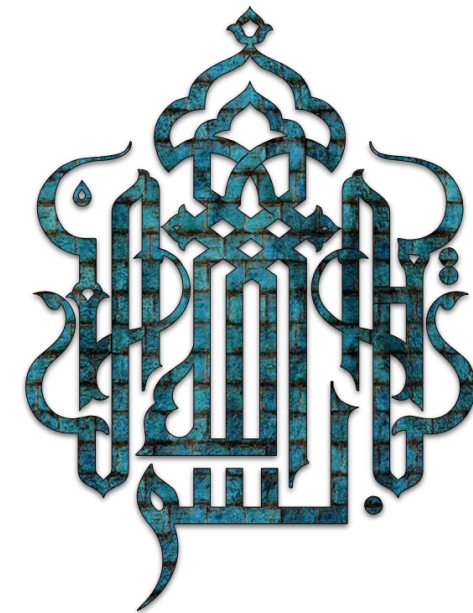

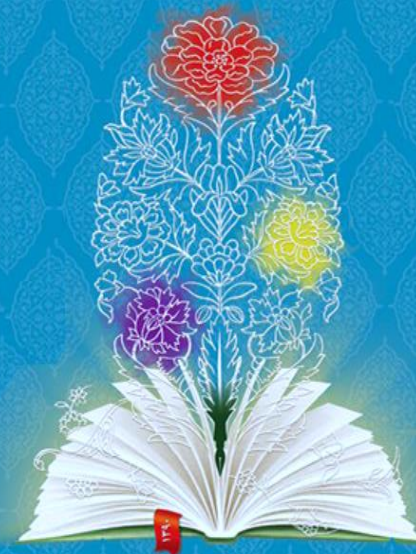
عنوان دوره :

آشنایی با سند تحول بنیادین

دی ماه ۱۴۰۰ - رضا مددی

اللهم انى اعوذ بك من علم لا ينفع

سند تحوّل، یک ریل‌گذاری
است؛ سند تحوّل می‌تواند
آموزش و پرورش را به آن
سرمنزل مورد نظر برساند؛ ما
باید کاری کنیم که این اتّفاق
بیفتد.

سرفصل های آموزشی

- ▶ (آشنایی اجمالی با اسناد تحولی) مبانی نظری ،سند و برنامه درس ملی)
- ▶ نگاهی به رسالت و مأموریت آموزش و پرورش
- ▶ رسالت مدرسه در تحقق تربیت تمام ساحتی
- ▶ آشنایی با ساحت های شش گانه تعلیم و تربیت با رویکرد هویت بخشی به تربیت دانش آموزان
- ▶ نقش برنامه درسی در تحقق تربیت تمام ساحتی
- ▶ نقش معلمان در تحقق تربیت تمام ساحتی

مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی

عمومی جمهوری اسلامی ایران مشتمل بر :

- ❑ فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران
- ❑ فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران
- ❑ رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

۱) مبنای تمامی سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و تولید اسناد تحولی در نظام تعلیم و

تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران

۲) پشتوانه علمی و محتوای سند تحول و حاوی پیام‌های تحولی و رویکردهای جدید

در آموزش و پرورش

۳) تحقق استقلال در حوزه تعلیم و تربیت

۴) از آموزه‌های دینی و فرهنگ ایرانی و با در نظر گرفتن نگاه آسیب‌شناسانه و آینده‌نگر

تنظیم شده است تا پاسخ‌گوی نیاز جامعه می‌باشد

بخش نخست: فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران

چیزی

چرایی

چگونگی

بخش دوم: فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

حقوقی

سیاسی

مبانی اساسی

جامعه‌شناختی

روان‌شناختی

چیستی

چرایی

چگونگی

بخش سوم: رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

مشخصات کلی نظام تربیت رسمی و عمومی

الگوهای نظری زیر نظام های اصلی

چرخش های تحول افزین

فصل اول : کلیات

فصل دوم : بیانیه ارزش ها

فصل سوم: بیانیه ماموریت

فصل چهارم : چشم انداز

فصل پنجم : هدف های کلان

فصل ششم: راهبردهای کلان

فصل هفتم : هدف های عملیاتی و راهکار

فصل هشتم: چارچوب نهادی و نظام اجرایی

سند
تحول بنیادین
آموزش و پرورش

برنامه درسی ملی

- برنامه درسی ملی نقشه کلان برنامه درسی و چارچوب نظام برنامه ریزی درسی کشور را به منظور تحقق بخشی به اهداف آموزش و پرورش نظام جمهوری اسلامی تعیین و تبیین می نماید
- موجب وحدت بخشیدن به کلیه اجزای برنامه ها و نوسازی و بازسازی برنامه های درسی و تربیتی مبتنی بر فلسفه ی تعلیم و تربیت در نظام جمهوری اسلامی و قانونمند شدن امور برنامه ریزی درسی خواهد شد.

ماده ۱- تعریف مدرسه: مدرسه به عنوان کانون عرضه خدمات و فرصت‌های تعلیم و تربیت، سازمان آموزشی تربیتی است که برای تحقق تربیت رسمی عمومی در هر یک از دوره‌های تحصیلی، از دبستان تا پایان دوره دوم متوسطه، براساس ملاک‌ها و معیارهای وزارت آموزش و پرورش و در چارچوب مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب به صورت حضوری/غیرحضوری (مجازی) و ترکیبی، تأسیس، راه‌اندازی و اداره می‌شود.

ماده ۴ – هدف مدرسه:

زمینه‌سازی برای کسب شایستگی‌های پایه یادگیری و رشد متوازن در ساحت‌های تعلیم و تربیت (تحقق اهداف دوره تحصیلی) از سوی دانش‌آموزان، به گونه‌ای که بتوانند موقعیت خود (نسبت به خود، خالق، دیگران و خلقت) را به درستی درک و آن را به طور مستمر، با عمل صالح فردی و جمعی متناسب با نظام معیار اسلامی ارتقا داده و تقویت نمایند.

ماده ۵ - ویژگی‌های مدرسه در افق چشم‌انداز:

- ۱- تجلی بخش فرهنگ غنی اسلامی و انقلابی در روابط و مناسبات با خالق، جهان خلقت، خود و دیگران به ویژه «تکلیف‌گرایی، مسئولیت‌پذیری، کرامت نفس، امانتداری، خودباوری، کارآمدی، کارآفرینی، پرهیز از اسراف و وابستگی به دنیا، همدلی، احترام، اعتماد، وقت‌شناسی، نظم، جدیت، ایثارگری، قانون‌گرایی، نقادی و نوآوری، استکبارستیزی، دفاع از محرومان و مستضعفان و ارزش‌های انقلاب اسلامی»
- ۲- نقطه اتکای دولت و ملت در رشد، تعالی و پیشرفت کشور و کانون تربیت محله
- ۳- برخوردار از قدرت تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی درحوزه‌های عملیاتی درچارچوب سیاست‌های محلی، منطقه‌ای و ملی
- ۴- نقش‌آفرین در انتخاب آگاهانه، عقلانی، مسئولانه و اختیاری فرآیند زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی دانش‌آموزان بر اساس نظام معیار اسلامی
- ۵- دارای ظرفیت پذیرش تفاوت‌های فردی، کشف و هدایت استعدادها متنوع فطری و پاسخ‌گویی به نیازها، علایق و رغبت دانش‌آموزان در راستای مصالح و چارچوب نظام معیار اسلامی

۶- یادگیرنده، کمال جو، خواستار تعالی مستمر فرصت‌های تربیتی، تسهیل‌کننده هدایت یادگیری و تدارک بیننده خودجوش ظرفیت‌های جدید در خدمت تعلیم و تربیت

۷- خودارزیاب، مسئول و پاسخگو نسبت به نظارت و ارزیابی بیرونی

۸- تأمین‌کننده نیازهای فردی و اجتماعی و محیط اخلاقی، علمی، امن، سالم، بانشاط، مهرورز و برخوردار از هویت جمعی

۹- برخوردار از مریان‌داری فضائل اخلاقی و شایستگی‌های حرفه‌ای با هویت یکپارچه توحیدی براساس نظام معیار اسلامی

۱۰- مبتنی بر رویکرد مدیریتی نقدپذیر و مشارکت‌جو

۱۱- متکی بر ارکان تعلیم و تربیت و بهره‌مند از ظرفیت عوامل سهیم و مؤثر و مبتنی بر مشارکت ذی‌نفعان با تأکید بر مریان، دانش‌آموزان و خانواده

- ۱۲- استفاده هوشمندانه از فناوری پیشرفته آموزشی در سطح معیار، با توجه به طیف منابع و رسانه‌های یادگیری (شبکه ملی اطلاعات و ارتباطات)
- ۱۳- دارای ظرفیت تصمیم‌سازی برای نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
- ۱۴- دارای تعامل اثربخش با مساجد و دیگر نهادها، مراکز مذهبی و کانون‌های محلی نظیر فرهنگسرا، کتابخانه‌های عمومی و برخوردار از ارتباط مستمر و مؤثر با عالمان دینی، صاحب‌نظران و متخصصان
- ۱۵- دارای پیوند مؤثر با موضوعات و مسائل جامعه در مقیاس محلی، منطقه‌ای و ملی با حضور فعال در حیات اجتماعی

تربیت

«تربیت عبارت است از فرایند تعاملی زمینه ساز تکوین و تعالی پیوسته **هویت متریان**، به صورتی یکپارچه و مبتنی بر نظام معیار اسلامی، به منظور هدایت ایشان در مسیر آماده شدن جهت تحقق آگاهانه و اختیاری مراتب حیات طیبه در همه ابعاد.»

(مبانی نظری ص ۱۳۹)

چرایی تحول و اشکالات اساسی در آموزش و پرورش

- شاخص های کلان ارزیابی تحول
- راهنمایی عمل برای تحول در مدارس
- تصویری از وضعیت مطلوب تحول برای دست اندرکاران

چرخش های تحول آفرین

وضع مطلوب

وضع موجود

نهادهای فرهنگی - اجتماعی و مولد سرمایه انسانی	نهادهای آموزشی
خویشن بانی (تقوا)، ارزش مداری عقلانی و مسئولیت پذیری	کنترل بیرونی و ایجاد محدودیت و...
مشارکت و مسئولیت پذیری ارکان و عوامل سهیم و موثر	انحصار انگاری در تربیت
پذیرش تنوع و تکثر در چارچوب نظام معیار اسلامی	یکسان سازی و تولید انبوه
نگاه یکپارچه نگر و تلفیقی به هویت انسان در تمام ابعاد و ساحت های تربیت	نگاه تجزیه ای و تفکیکی
متربی فعال در محیط های تربیتی	دانش آموز منفعل در کلاس درس
فعال و گروهی	روش های خشک فردی و انعطاف ناپذیر
رفاقت های جمعی و تعالی بخش	رقابت های فردی و تنش زا
کسب شایستگی ها در تمام ساحت های تربیت	انباشت اطلاعات و حافظه محوری
هویت یابی و مقاومت در برابر شرایط نا مساعد و تغییر آنها	سازگاری با شرایط محیطی